

POSTANOWIENIE

Dnia 25 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z wniosku E. W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 25 października 2016 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 2 czerwca 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od Skarbu Państwa (Sądu Apelacyjnego w (...)) na rzecz radcy prawnego J.K. tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym kwotę 135 (sto trzydzieści pięć) zł, podwyższoną o obowiązującą stawkę podatku od towarów i usług.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 2 czerwca 2015 r. oddalił apelację ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 22 sierpnia 2014 r., którym oddalono odwołanie E. W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w P. z dnia 13 lutego 2014 r., odmawiającej prawa do emerytury w wieku obniżonym z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony wywiódł skargę kasacyjną od tego wyroku, opierając ją na podstawie naruszenia prawa materialnego, tj. art. 22 § 1 i 1¹ k.p., art. 32 ust. 1, 2 i 4

ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, art. 32 i art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., a także na podstawie naruszenia prawa procesowego, tj. art. 5 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c., art. 382 k.p.c. i art. 385 k.p.c.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach procesu, w tym kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu, które nie zostały pokryte nawet w części.

W skardze kasacyjnej zawarty jest wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania z uwagi na to, że jest ona oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest, jak wynika z art. 398⁴ § 2 k.p.c., wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymóg ten wiąże się, jak wielokrotnie wyjaśniano w orzecznictwie Sądu Najwyższego, z przesłankami rozważanymi przez ten Sąd podczas tzw. „przedsądu”, a więc na posiedzeniu, którego przedmiotem jest przyjęcie lub odmowa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przesłanki te określone są w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i tylko one podlegają badaniu w tej fazie postępowania, a przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje wtedy, gdy zachodzi choćby jedna z nich. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania winno zatem koncentrować się na wykazaniu istnienia takiej przesłanki, przy czym treść tego uzasadnienia nie może być dowolna, bo konieczne jest oparcie jej na argumentacji jurydycznej.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że skarga jest oczywiście uzasadniona, nie można jednak uznać, że skarżący zdołał wykazać istnienie tej przesłanki.

Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje skarżącego do przedstawienia wywodu prawnego zmierzającego do wykazania

kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274), co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu.

W tym kontekście wskazać należy, że w świetle utrwalonego orzecznictwa o tym, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach decyduje rodzaj powierzonej mu pracy i jej wykonywanie w warunkach określonych w § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., a więc stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy). Przy ustalaniu okresów pracy w szczególnych warunkach, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, nie jest dopuszczalne zaliczanie innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie zostały wymienione w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia (por. wyroki z dnia 24 listopada 2010 r., I UK 128/10, LEX nr 707405; z dnia 22 kwietnia 2011 r., I UK 351/10, LEX nr 863944; z dnia 26 maja 2011 r., II UK 356/10, LEX nr 901608; z dnia 19 marca 2012 r., II UK 166/11, LEX nr 1171002; z dnia 12 kwietnia 2012 r., II UK 233/11, OSNP 2013 nr 7-8, poz. 86 i szeroko powołane w nich orzecznictwo).

Z ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie, które Sąd Apelacyjny przyjął za podstawę rozstrzygnięcia, wynika, że ubezpieczony zatrudniony w spornym okresie na stanowisku kierowcy ciągnika nie wykonywał tej pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, co przekreśla możliwość uznania skargi kasacyjnej za oczywiście uzasadnioną.

Przy takich ustaleniach faktycznych, którymi Sąd Najwyższy jest związany (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), nie ma bowiem znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy wyłącznie eksponowana we wniosku kwestia dotycząca charakteru stosunku prawnego łączącego skarżącego z Rolniczą Spółdzielnią Produkcyjną (stosunek pracy a nie stosunek członkostwa). Okoliczność, że skarżący nie wykonywał obowiązków kierowcy ciągnika stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wyklucza bowiem możliwość uznania tej pracy za wykonywaną w warunkach szczególnych, nawet gdyby była ona świadczona w ramach stosunku pracy.

Skarżący nie zdołał więc przekonać o potrzebie rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c. należało postanowić jak w sentencji.

O kosztach zastępstwa procesowego ubezpieczonego w postępowaniu kasacyjnym z urzędu orzeczono na podstawie § 15 w związku z § 11 ust. 2 i § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 490).